

2016-12-07

Fråga-svar

Uzbekistan. Militärtjänst och straff

Fråga

Enligt uppgift kan personer bosatta utomlands kallas till militärtjänst i Uzbekistan. Kallelserna skickas till familj i Uzbekistan. I första kallelsen står att han riskerar böter om han inte hörsammar den. I andra att han riskerar fängelse och att ärendet skickas till åklagarmyndigheten.

Enligt den uzbekiska strafflagen artikel 225 framgår att uzbekiska medborgare de facto riskerar fängelse vid vägran att göra militärtjänst. Hur ofta tillämpas denna lag?

Påverkar det om den inkallade vistades utomlands när kallelserna kom? Måste t ex kallelsen signeras personligen vid överlämnandet?

I landinformation från norska Landinfo, [Uzbekistan: ID documents and passports](#) (2013-02-18) framgår att militärbok är obligatoriskt för alla uzbekiska män. Finns det information om hur detta fungerar för män som lämnar landet legalt före 18-årsålder?

Det framgår av samma landinformation, s 16, att intyg från militären måste uppvisas när en person ska få ett utresetillstånd. Finns mer information om detta och upprätthålls kravet på dokument från militären i alla fall?

Svar

Enligt uppgift kan personer bosatta utomlands kallas till militärtjänst i Uzbekistan. Kallelserna skickas till familj i Uzbekistan. I första kallelsen står att han riskerar böter om han inte hörsammar den. I andra att han riskerar fängelse och att ärendet skickas till åklagarmyndigheten.

Den som är registrerad som permanent bosatt utomlands undantas från militär registrering enligt militärtjänstlagstiftningens (*О Всеобуеи*

Воинской Обязанности И Военной Службе) 44:e artikel, undantag 3 (Закон Республики Узбекистан, 2002).

Enligt den uzbekiska strafflagen artikel 225 framgår att uzbekiska medborgare de facto riskerar fängelse vid vägran att göra militärtjänst. Hur ofta tillämpas denna lag?

Det uzbekiska utrikesministeriet anger i en rapport att vägran kan medföra administrativt eller straffrättsligt ansvar, utan att specificera närmare: "Evading military service without reasonable excuses brings to administrative or criminal responsibility." (Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Uzbekistan, 2014-02-17, s. 11)

När det gäller vägran att göra militärtjänst är detta, enligt lag, initialt ett administrativt brott som bestraffas enligt den administrativa strafflagens artikel 237. Att vägra utföra obligatorisk militärtjänst eller alternativ samhällstjänst eller vägra att ingå i Republiken Uzbekistans väpnade styrkors mobiliseringsreserv straffas med böter på mellan två och fem minimilöner (*Кодекс Республики Узбекистан об административной ответственности*, 1995). I det fall en individ redan bestraffats administrativt och ännu en gång inte hörsammar en kallelse blir det ett straffrättsligt ärende och betydligt högre straff kan utmätas. Enligt artikel 225 kan det innebära fängelse eller straffarbete i upp till två år (*Criminal Code of the Republic of Uzbekistan (1994, amended 2002) (English version)*, 1994).

Hur ofta en enskild lag tillämpas går inte att säga. Som framgår av information nedan är inte rättssäkerheten garanterad i Uzbekistan och mutor för att slippa undan förseelser förekommer.

Det kan noteras att källor anger att det inte är svårt att undvika militärtjänstgöring för den som vill. IFOR, International Fellowship of Reconciliation (juni 2015, s. 2) uppger att ingenting har förändrats sedan Conscience and Peace Tax International (2009) publicerade följande:

Military Recruitment in Practice

The male population each year reaching the age of liability for obligatory military service is estimated at some 313,000.¹ The armed forces at any one time number some 67,000.² A "Law on Service in the Armed Forces Reserve" of April 2003, attempted to tackle this discrepancy by instituting a self-funding "mobilisation /conscription reserve" in which, for a payment of 25 times the minimum wage (approximately \$140), conscripts would be certified as having duly performed their military service after a period of

---

¹ CIA *The World Factbook*, (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/uz.html>), updated 23rd April 2009

² I p.359

training, possibly one month..³ It has also been reported that, while in the cities the payment of bribes to avoid military service is common, in rural areas with high unemployment, by contrast, the financial, social security and future employment benefits of military service are much coveted and bribes are paid *in order to* be conscripted.⁴ It would appear on balance that potential conscientious objectors would have little difficulty in avoiding military service which probably explains why there do not seem to have been any reports in recent years of specific cases. Whereas in the past a number of Jehovah's Witnesses had been faced with repeated fines and suspended prison sentences for refusing military service,⁵ the most recent report refers only to two conscientious objectors being threatened with imprisonment in the course of a general harassment of the group. (s. 4)

Som konstateras ovan, så rapporterar även många andra källor att det råder konkurrens för att få göra den ettåriga militärtjänstgöringen. Kraven för intag har skärpts ytterligare med en reform sommaren 2016. Caravanserai (2016-08-24):

While other post-Soviet countries contend with widespread draft evasion, Uzbekistan has created a situation in which young men compete to obtain a one-year conscript's slot on active duty.

The rules taking effect July 25 -- resulting from a government resolution -- made competition even more rigorous. Conscripts have only one chance to pass physical fitness and intellectual capacity tests. They no longer may try again one year later.

/---/

Only one in eight men conscripted in 2015 ended up in the regular force, according to the Defence Ministry.

The draft occurs once a year, in February and March.

"To serve in the active-duty military, a conscript must first and foremost express his desire to do so," Musajon Akbarov, spokesman for the Tashkent branch of Vatanparvar, a pro-military NGO, told Caravanserai. "Alternatively, he can serve for a month in the mobilisation call-up reserve and pay the state a fee of 3.2m UZS [US \$1,100]."

EurasiaNet (2016-07-29):

Unlike in much of the former Soviet Union, young men in Uzbekistan clamor to do military service, and the competition is so

---

³ "Fee instituted for military reserve in Uzbekistan" Radio Free Europe - Radio Liberty newslines, 18th June 2003 (www.rferl.org/newslines/2003/06/2-TCA/tca-180603.asp)

⁴ C p364

⁵ Corley, F., [Uzbekistan: Jehovah's Witnesses Criticise Conscientious Objector Trials](#), (Keston News Service, 6th April 2001)

intense that authorities have introduced stringent new entrance requirements.

Officials estimate that only one out of every 10 hopeful applicants is successful.

/---/

Enrolment takes place just once annually and hopeful conscripts can apply only once.

The relative prestige associated with doing obligatory service in Uzbekistan dates back to reforms enacted in 2008, when the length of service was reduced from 24 months to 12. Wages paid to conscripts were also raised.

CIA (2013):

18 years of age for compulsory military service; 1-month or 1-year conscript service obligation for males; moving toward a professional military, but conscription in some form will continue; the military cannot accommodate everyone who wishes to enlist, and competition for entrance into the military is similar to the competition for admission to universities (2013)

För den som inte vill eller inte klarar proven finns en en-månaders kurs istället. Uppgifter om hur stor avgiften som ska betalas är varierar något mellan källorna. Caravanserai (2016-06-14):

The conscripts who are not selected for active duty go to the MCR, where they have one month of training per year till age 27. The MCR draftees make a one-time payment of 3.2m UZS (US \$1,100)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR, 2013-01-17):

As the annual call-up for Uzbekistan's armed forces gets under way next month, many young men will apply to serve for a shorter service.

If they pay 1.6 million soms, equivalent to about 600 US dollars, they are enlisted for just a month instead of the standard one year. After that, all they are required to do is appear for muster once a year. They count as reserves who can be called up until they are 27 if the situation requires it.

Enligt äldre rapportering har det förekommit att rekryter mutat sig till en plats. Radio Free Europe/Radio Liberty (2009-10-04):

Ironically, some even reportedly pay bribes to get into the army, in the belief that it will pave their way to better education and career opportunities.

IWPR (2008-12-02):

According to a local human rights activist, "Many young men fail the competitive selection process for military service, so they bribe the officials with 400, 500 or more US dollars in order to get assigned for service."

Påverkar det om den inkallade vistades utomlands när kallelserna kom? Måste t ex kallelsen signeras personligen vid överlämnandet?

Ingen information har hittats om detta. Generellt om situationen för återvändande, se [Lifos temarapport om återvändande](#).

I landinformation från norska Landinfo, [Uzbekistan: ID documents and passports](#) (2013-02-18) framgår att militärbok är obligatoriskt för alla uzbekiska män. Finns det information om hur detta fungerar för män som lämnar landet legalt före 18-årsålder?

Information om hur detta går till har inte hittats.

International Organization for Migration (2014) anger dock att "The call-up age in Uzbekistan is 16 years." (s. 62), så sannolikt förväntas en uzbekisk man ha en militärbok från den åldern. Enligt lagstiftningen som reglerar militärtjänstgöring sker registrering för militärtjänstgöring på olika platser utsedda av lokala företrädare från Försvarsministeriet, mellan april och juni det år medborgaren fyller 16 år (Закон Республики Узбекистан, 2002, artikel 18).

Det framgår av samma landinformation, s 16, att intyg från militären måste uppvisas när en person ska få ett utresetillstånd. Finns mer information om detta och upprätthålls kravet på dokument från militären i alla fall?

Landinfo hänvisar till Uzbek-German Forum for Human Rights (2010):

individuals of the age of 18 and some older, upon whom the authorities have secretly placed restrictions in the last two or three years. The aforementioned legally binding ban on persons enlisted for military service is clearly discriminatory against young people. If a young man is avoiding military service, one may bring administrative or criminal charges against him. (s. 11)

/---/

Applicants liable for military service from ages 17 - 27 must submit a certificate from the district department of defense for permission to leave for permanent residence abroad (s. 15)

[Australian Government Refugee Review Tribunal](#) (2010-07-15) konstaterar i en rapport att ursprungsuppgifterna kommer från en rapport utgiven av den uzbekiska regeringen, varpå de kan betraktas som styrkta. Den australiensiska rapporten innehåller även en sammanställning av information kring utresevisum (s. 4-7).

Se även [The Central Asia Fellowship Papers](#) (februari 2014), s. 6f, för mer information kring utresevisum och strafflagstiftning.

I en artikel publicerad av EurasiaNet (2012-05-16) uppges att det är svårt att lämna landet utan de korrekta dokumenten, men att de går att köpa:

Despite the stiff competition for openings, military service remains a requirement for Uzbek youths, meaning any service-aged man without paperwork proving he has fulfilled his duty will have trouble leaving the country. For those who do not wish to serve, it is said to be easy to buy the necessary paperwork.

Generellt om utresevisum konstaterar Landinfo att grunderna på vilka utresevisum vägras ibland är oklara. Norge. Landinfo (2015-12-10):

Spesielt menneskerettighetsaktivister og journalister har ofte hatt vansker med å få utreisevisum. I tillegg har også personer med tilknytning til uregistrerte religiøse grupper, som Jehovas Vitner, protestantiske menigheter og representanter for muslimske grupper, hatt vanskeligheter med å få utstedt utreisevisum, og enkelte har også blitt nektet utreisevisum uten at usbekiske myndigheter har gitt noen forklaring på hvorfor. Det skjer også at beskjed ikke blir gitt, men at søkeren via andre etter flere måneder får høre at utreisevisum ikke vil bli utstedt. (s. 2)

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Källförteckning

(alla källor hämtades 2016-11-07)

Australian Government Refugee Review Tribunal, *Country Advice Uzbekistan*, 2010-07-15,

<https://www.justice.gov/sites/default/files/eoir/legacy/2013/06/11/andijan%20massacre.pdf>

Caravanserai, *Uzbek military gains prestige*, 2016-08-24, http://central.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_ca/features/2016/08/24/feature-01

Caravanserai, *Young Uzbeks join army reserve*, 2016-06-14,

http://central.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_ca/features/2016/06/14/feature-03

CIA, *The World Factbook*, 2013,

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2024.html>

Conscience and Peace Tax International, *Submission to the 96th Session of the Human Rights Committee: July 2009 for the attention of the Country Report Task Force on UZBEKISTAN*, 2009,

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2fCCPR%2fNGO%2fUZB%2f96%2f10284&Lang=en

Criminal Code of the Republic of Uzbekistan (1994, amended 2002) (English version), 1994,

<http://www.legislationline.org/download/action/download/id/1712/file/a45cbf3cc66c17f04420786aa164.htm/preview>

EurasiaNet, *Uzbekistan: Tests Stiffened for Military Service Hopefuls*, 2016-07-29, <http://www.eurasianet.org/node/79916>

EurasiaNet, *Uzbekistan: Where Conscripts Are Eager to Serve*, 2012-05-16, http://www.ecoi.net/local_link/217185/323783_en.html

Закон Республики Узбекистан, *О Всеобщей Воинской Обязанности И Военной Службе [On universal military duty and military service]*, 2002, http://www.lex.uz/Pages/GetAct.aspx?lact_id=78721

International Fellowship of Reconciliation, *Submission to the 114th Session of the Human Rights Committee; Uzbekistan (Military service, conscientious objection and related issues)*, juni 2015,

http://www.ecoi.net/file_upload/1930_1437043474_int-ccpr-css-uzb-20795-e.doc

International Organization for Migration, *Country Fact Sheet Uzbekistan*, 2014,

http://iomvienna.at/sites/default/files/IOM%202014_%20CFS%20Uzbekistan.pdf

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Fewer Conscripts for Uzbek Military*, 2008-12-02, <https://iwpr.net/global-voices/fewer-conscripts-uzbek-military>

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Uzbek Conscripts Pay for Shorter Army Service*, 2013-01-17, http://www.ecoi.net/local_link/235717/344637_en.html

Кодекс Республики Узбекистан об административной ответственности, Раздел II. Административное правонарушение и административная ответственность, Глава 16. Административная ответственность за правонарушения, посягающие на установленный порядок управления, 1995, http://fmc.uz/legisl.php?id=k_adm_16

Lifos, Migrationsverket, *Temarapport: Uzbekistan - utsatta grupper och återvändande*, 2015-03-23, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=34947>

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Uzbekistan, *Response to Department of Labor questions for the preparation of the 2013 worst forms of child labor report*, 2014-02-17, <https://www.dol.gov/ilab/submissions/pdf/uzbekistan20140228.pdf>

Norge. Landinfo, *Uzbekistan: ID documents and passports*, 2013-02-18, <http://www.refworld.org/docid/533e9d5f4.html>

Norge. Landinfo, *Respons Usbekistan: Utreisevisum*, 2015-12-10, <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=36436>

Radio Free Europe/Radio Liberty, *Central Asia: Developing Armies Of The Underprivileged?*, 2009-10-04, http://www.rferl.org/a/Central_Asia_Developing_Armies_Of_The_Underprivileged/1843131.html

The Central Asia Fellowship Papers, *The visa regime in Uzbekistan*, februari 2014, <http://centralasiaprogram.org/wp-content/uploads/2015/04/CAF-papers-3-Yevgenia-Pak.pdf>

Uzbek-German Forum for Human Rights, *On the laws and practices of the Republic of Uzbekistan regarding the rights of citizens to free movement and choice of residence*, 2010, http://www.ecoi.net/file_upload/470_1273656136_ugfhr-uzbekistan98.pdf